

fattelse — den er grundet paa egen Erfaring —, at de døde Sprog, Latin og Græsk, bringe de fleste Disciple et aldeles forsvindende ringe Udbytte, at det er noget, der glemmes aldeles forbavsende hurtigt, og at det er meningsløst i vore Dage at grunde Undervisningen paa disse døde Sprog. De ere for svære, de føre i Virkeligheden slet ikke Disciplene ind i vedkommende Sprogs Aand, Litteratur og Kultur. Det er der ikke Tale om, men der er Tale om en Overbebyrdelse af Hjerneerne, et Eksamenspiskeri, der i Virkeligheden ikke bringer noget Udbytte, der tilnærmelsesvis svarer til den Tid, der anvendes derpaa. Men jeg skal indrømme, at jeg tror, at den klassisk-sproglige Linie vil blive en Linie, der ikke faar stor Tilgang, at den efterhaanden vil faa mindre og mindre Betydning, og for saa vidt kan det jo ikke skade at gøre Overgangen mild og jevn, ikke at støde for stærkt an mod den Side, som endnu holder paa de døde Sprog; lad Livet og Praksis vise, om denne Linie kan opretholde sig, naar der indrettes en anden Linie, der ogsaa giver Adgang til Universitetet. Jeg tror, som sagt, at den efterhaanden vil dø hen, og det er en Fordel ved denne Reform, at den er en Spire til en Udvikling, som jeg tror vil gaa i den rigtige Retning, men for den ny-sproglige Linies Vedkommende synes jeg, man lige saa godt kunde gøre Skridtet fuldt ud og afskaffe Latinen helt og saa maaske give den Plads, der derved bliver ledig, til en noget fyldigere Undervisning i Historie. Historien tilsidesættes maaske en lille Smule. Der er efter min Mening ikke noget saa almindannende Fag som Historie. Det at kunne Historie, det at have historisk Sans og historisk Blik, naturligvis ikke at være undervist i en Del Historie, som man blev det i gammel Tid med Kongerækker, Aarstal og Krigsslag osv., men det at komme virkelig ind i Historien og faa Blik for den historiske Udvikling, det er sikkert det største Dannelselement, der overhovedet findes, det gør en Mand fordomsfri, frisindet og forstaaende, han lærer derved at forstaa sin Tid og sit Samfund, fordi han lærer at forstaa Oprindelsen dertil. Jeg kunde ønske, at Latinen blev helt afskaffet, og at dens Plads blev overladt til Historien, og at derfor ogsaa den Latinprøve, der kræves ved Optagelsen i de to Linier, kunde falde bort. For den klassisk-sproglige Linies Vedkommende har man skudt Græsken noget i Forgrunden paa Latinens Bekostning. Det kan jeg forstaa og for saa vidt

ogsaa billige, hvis man vil beholde de to Sprog, men da jeg ikke tror, at denne Linie vil faa stor praktisk Betydning, skal jeg ikke komme nærmere ind derpaa.

Man indfører Matematik, men for Ungdomsskolens Vedkommende indfører man ikke Regning, man lader Matematikken staa alene. Jeg vilde anse det for et Fremskridt, om der baade krævedes Regning og Matematik i Ungdomsskolen. Det er en sørgelig Erfaring, at de fleste Studenter ikke kunne regne, der er ikke ret mange Studenter, der kunne regne et almindeligt Reguladestykke eller almindeligt Rentestykke. Det er en trist og sørgelig Erfaring, de have bogstavelig talt glemt at regne, de have lært en Del Matematik, og skulle de regne et Reguladestykke, kunne de sjælden gøre det uden at stille det matematisk op. Det er meget beklageligt, og det bidrager til, at Studenterne, som de almindeligvis udgaa af Latinskolen, ofte ere nogle højst ubehjælpssomme Skabninger. Derfor trænges der ogsaa i høj Grad til en grundig Reform af Latinskolen; thi det er sikkert nok, at den nuværende Latinskoole er alt andet end en Idealskoole; der trænges i allerhøjeste Grad til en Reform. Jeg tror, at man i Forretningslivet, i de praktiske Livsstillinger i de senere Aar i mange Tilfælde foretrækker en flink Discipel fra en kjøbenhavnsk Kommuneskoole fremfor en Student. Som sagt, Studenterne kunne sjælden regne, de kunne lidt Matematik, men regne praktisk have de fleste glemt. Jeg tror, at det er rigtigt her at slaa fast, at de skulle undervises ikke alene i Matematik, men ogsaa i praktisk Regning op til Studentereksamen.

Det er jo ligeledes et Kendemærke for de Studenter, der ere udgaaede af den gamle Latinskoole, at de ikke kunne Sprog; skønt de have anvendt en ganske overordentlig Tid paa Sprogene — om end naturligvis først og fremmest de døde Sprog — kunne de ikke Sprog. En Student er almindeligvis ganske hjælpeløs, hvis han skal til Udlandet, eller hvis en Udlænding kommer og skal samtale med ham. Han har læst Fransk i 8 à 10 Aar, men staar i Reglen ganske hjælpeløs, hvis han skal føre en lille Samtale paa Fransk. Jeg haaber, at der ved denne stærke Fremtrængen af de tre moderne Kultursprog da ogsaa maa blive lagt nogen Vægt paa, at Studenterne maa komme til at kunne klare sig saa nogenlunde i Praksis. Det er rigtigt, som der staar i Motiverne, at man kun kan lære at tale et Sprog i Udlande